

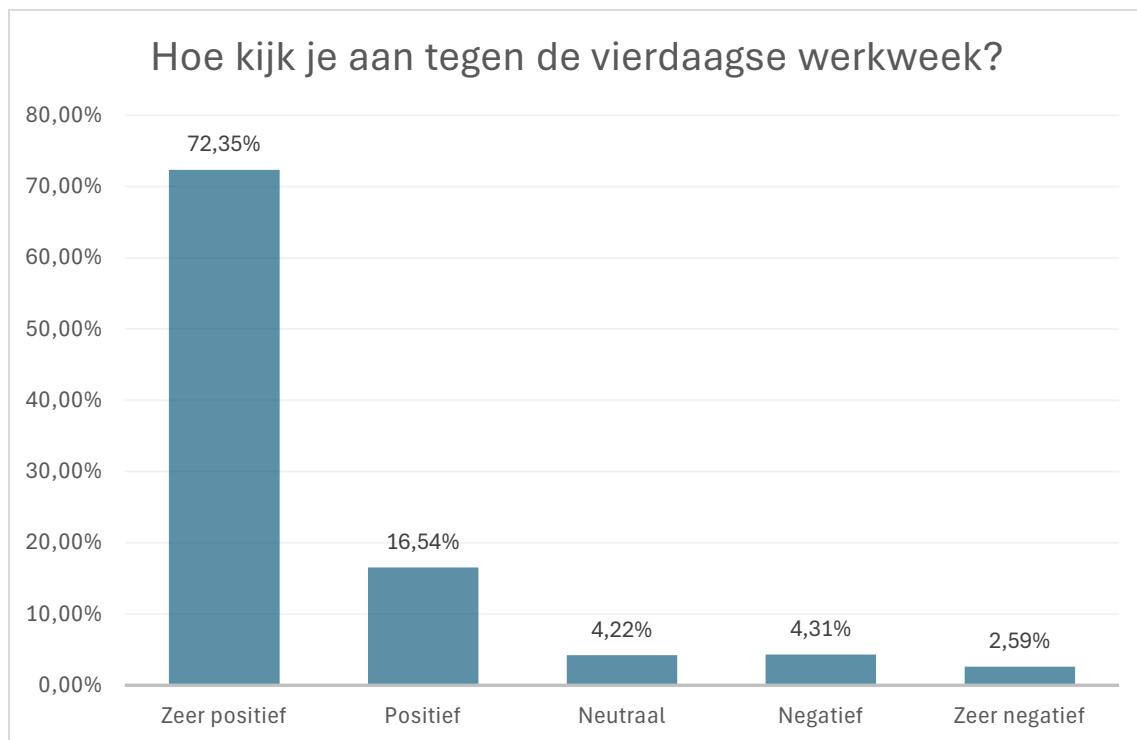
Peiling: 89% (zeer) positief over een vierdaagse werkweek

Een nieuwe benadering van werk en werktijd

De FNV heeft een peiling uitgevoerd van 12 februari tot en met 12 maart 2025, waarbij zowel werkgevers als werknemers hun mening konden geven over de vierdaagse werkweek. De peiling is ingevuld door **6263 respondenten** uit alle sectoren.

De resultaten liegen er niet om:

- 89% van de respondenten is positief tot zeer positief over de vierdaagse werkweek.
- 88% verwacht dat de vierdaagse werkweek een positief effect heeft op hun gezondheid.
- 65% is er (zeer) mee eens dat er taken in hun werk zijn die anders georganiseerd kunnen worden om werktijdreductie mogelijk te maken.
- 63% is het (zeer) mee eens dat de vierdaagse werkweek binnen 5 tot 10 jaar de standaard zal zijn.
- 74% is het (zeer) mee eens dat het haalbaar is in hun sector en functie.
- 88% van de respondenten vindt dat de vakbonden de vierdaagse werkweek samen met de werkgever moet onderzoeken.

Voordelen van de Vierdaagse Werkweek

De voordelen die respondenten vooral zien zijn:

- Betere werk-privé balans (74%)
- Minder stress en burnout-risico's (50%)
- Duurzamer werken (zoals minder reistijd en energieverbruik) (36%)
- Hogere productiviteit en efficiëntie (36%)
- Betere werk-zorg verdeling (29%)

De categorie Anders is door 220 respondenten ingevuld. Wat hier het vaakst terugkwam is: meer tijd voor vrijwilligers werk/ mantelzorg, meer tijd voor familie/minder opvang nodig, tijd en ruimte voor jezelf. In de bijlage is een verder specificatie te vinden van de categorie 'Anders' ten opzichte van andere voordelen die respondenten noemden.

“Ik ben dakdekker, als ik zie hoe afgetakeld mijn collega's zijn doordat ze hun hele leven lang dit zware beroep uitvoeren... Ik denk dat dit zowel de gezondheid als productiviteit op latere leeftijd verbetert!”

Er zijn geen grote verschillen te zien in welke voordelen respondenten benoemen, ten opzichte van hun houding met betrekking tot de vierdaagse werkweek. Het verschil wat we wel zagen is dat respondenten die 'Zeer negatief' hebben geantwoord op “Hoe kijk je aan tegen de vierdaagse werkweek” minder snel verwachten dat deeltijders een paar uur meer gaan werken (Slechts 9% was het hier mee eens. Dat terwijl bij de overige respondenten hier 14-15% van het er mee eens waren).

Uitdagingen van de Vierdaagse Werkweek

De belangrijkste uitdagingen die respondenten zien zijn:

- Personeelstekorten (59%)
- Bezorgdheid over werkdruk (36%)
- Geen uitdaging (21%)
- Niet passend in alle roosters (15%)
- Openingstijden behouden (12%)

In de categorie Anders werd het vaakst genoemd dat de grootste uitdaging is om werkgevers te overtuigen en het kostenaspect. Het financiële aspect zou zijn dat het te duur is voor werkgevers en zorgen van werknemers die verwachten dat ze er tóch salaris voor moeten inleveren.

“Ik werk in een productiebedrijf, en daar wil men te allertijden met minder mensen meer werk verrichtten.”

Er zijn wederom geen grote verschillen te zien in welke uitdagingen respondenten benoemen, ten opzichte van hun houding met betrekking tot de vierdaagse werkweek. Het verschil wat we wel zagen is dat respondenten die 'Neutraal' hebben geantwoord op “Hoe kijk je aan tegen de vierdaagse werkweek” zich minder zorgen lijken te maken over de klanttevredenheid (9%). Daarnaast valt op dat respondenten die 'Zeer negatief' hebben geantwoord op deze vraag zich juist meer zorgen lijken te maken of de klanttevredenheid behouden blijft (16%). Tegelijkertijd ziet die groep minder uitdagingen om de vierdaagse werkweek door te voeren voor hun functie

(9%) ten opzichte van 11-15% van de respondenten die 'Zeer positief – Negatief' hebben geantwoord.

Verschillen tussen geslacht en leeftijden

Van de ruim 6000 invullers was 57% man, 42% vrouw, 1% non-binair en 1% heeft aangegeven dit niet te willen zeggen. Non-binair en 'wil ik niet zeggen' zijn uit de analyse gelaten in verband met te weinig respondenten.

Vrouwen zijn iets positiever over de vierdaagse werkweek ten opzichte van mannen (91% tov 88%). Vrouwen verwachten daarnaast een iets positiever effect op de gezondheid (26% tov 24%).

Verder verwachten veel meer vrouwen dan mannen dat werk slimmer georganiseerd kan worden (65% man vs 74% vrouw) en dat binnen 5 tot 10 jaar de vierdaagse werkweek de standaard zou zijn (zeer)mee eens (62% man vs 72% vrouw). Er waren geen grote verschillen tussen geslacht met betrekking tot welke voordelen en uitdagingen zij zien.

Hoe jonger de invuller, hoe positiever ze zijn over de vierdaagse werkweek. Gecategoriseerd per leeftijd en de antwoorden op de vraag: Hoe kijk je aan tegen een vierdaagse werkweek:

- 24 jaar of jonger: (98% positief, 1% neutraal, 1% negatief)
- 25 tot 35 jaar: (96% positief, 2% neutraal, 1% negatief)
- 36 tot 45 jaar: (91% positief, 3% neutraal, 7% negatief)
- 46 tot 55 jaar: (87% positief, 5% neutraal, 8% negatief)
- 56 tot 65 jaar: (88% positief, 4% neutraal, 8% negatief)
- 66 jaar of ouder: (65% positief, 6% neutraal, 29% negatief)

Jonge respondenten zijn ook positiever over het effect van de vierdaagse werkweek op hun gezondheid:

- 24 jaar of jonger: (94% zeer mee eens, 5% neutraal, 1% oneens)
- 25 tot 35 jaar: (96% zeer mee eens, 3% neutraal, 1% oneens)
- 36 tot 45 jaar: (89% zeer mee eens, 7% neutraal, 4% oneens)
- 46 tot 55 jaar: (85% zeer mee eens, 9% neutraal, 6% oneens)
- 56 tot 65 jaar: (87% zeer mee eens, 8% neutraal, 5% oneens)
- 66 jaar of ouder: (63% zeer mee eens, 15% neutraal, 23% oneens)

De groep van 25 tot 35 jaar scoort gemiddeld 5 tot 10% hoger op de eerder genoemde voordelen ten opzichte van de andere leeftijdsgroepen. Kort gezegd zien zij dus nog meer voordelen dan gemiddeld.

Voorals de 66-plussers maken zich zorgen over de openingstijden en klanttevredenheid en de groep van 46 tot 55 jaar ziet een uitdaging om het door te voeren voor hun functie of sector.

Werkgevers

107 werkgevers hebben onze peiling ingevuld. Van de werkgevers is ruim 89% positief over de vierdaagse werkweek. Er zijn hierin geen belangrijke verschillen ten opzichte van de respondenten die aangaven geen werkgever te zijn. **88% van de werkgevers vindt dat de FNV en andere vakbonden samen met hen een vierdaagse werkweek moeten onderzoeken.**

Wel zien we verschillen in de voordelen die werkgevers zien ten opzichte van de respondenten die geen werkgever zijn. Hieronder een overzicht:

- Betere werk-privé balans: Werkgever 70%, Geen werkgever 75%
- Minder stress: Werkgever 45%, Geen werkgever 52%
- Hogere productiviteit: Werkgever 32%, Geen werkgever 38%
- Duurzamer werken: Werkgever 36%, Geen werkgever 36%
- Betere werk-zorg verdeling: Werkgever 22%, Geen werkgever 29%
- Verbeterde relatie met collega's: Werkgever 9%, Geen werkgever 6%
- Deeltijders meer uren werken: Werkgever 11%, Geen werkgever 14%
- Geen voordelen: Werkgever 10%, Geen werkgever 5%

Qua uitdagingen zien we ook verschillen waar werkgevers belang aan hechten ten opzichte van niet-werkgevers. Dit zit met name in:

- Zorgen over het behouden van klanttevredenheid: Werkgever 19%, Geen werkgever 11%
- Niet realistisch voor mijn sector/functie: Werkgever 14%, Geen werkgever 11%
- Bezorgd over een toename in werkdruk: Werkgever 41%, Geen werkgever 36%
- Zorgen over personeelstekorten: Werkgever 48%, Geen werkgever 54%.

Opvallend is dat 70% van de werkgevers het (zeer) mee eens is dat 'Er zijn taken in het werk die anders te organiseren zijn' ten opzichte van 65% van de respondenten die geen werkgever zijn.

Daarnaast gelooft 74% van de werkgevers dat de vierdaagse werkweek binnen 5 tot 10 jaar de standaard is ten opzichte van 63% van de respondenten die geen werkgever zijn.

Sectoren

Respondenten uit onderwijs, handel, metaal en bouw (& wonen) zijn het meest positief over het effect op hun gezondheid. Er zijn geen belangrijke verschillen in hoe de verschillende sectoren aan kijken tegen een vierdaagse werkweek.

De verschillen in voordelen en uitdagingen die bij de categorie Anders met name werden genoemd:

- **Zorg & Welzijn:** Respondenten in deze sector zijn over het algemeen zeer positief, maar maken zich zorgen over personeelstekorten en werkdruk.
- **Overheid:** Veel respondenten in de overheidssector geloven dat een vierdaagse werkweek haalbaar is en verwachten verbeteringen in werk-privébalans en productiviteit.
- **Industrie:** Respondenten in de industrie zijn positief, maar noemen uitdagingen zoals het handhaven van productie en klanttevredenheid.

Alle respondenten in de diverse sectoren geven aan dat werkgevers en vakbonden moeten onderzoeken of een vierdaagse werkweek werkt. Bij bouw, handel, onderwijs en metaal is dit aantal boven de 91%.

Vooraf in de bouw en metaalsector geloven ze dat de vierdaagse werkweek binnen 5 tot 10 jaar de standaard is (68% (zeer) mee eens). In diensten, overheid en publieke sector zijn ze het meest overtuigd dat het haalbaar is (resp. 82%, 85%, 81%). Bij Agrarisch groen, Vervoer en Zorg&Welzijn zijn ze het minst overtuigd van de haalbaarheid (68% resp. 66% en 69%).

Respondenten uit de sector Vervoer zien de minste mogelijkheden om taken anders te organiseren (53%) ten opzichte van 62-69% in de andere sectoren.

Voor een overzicht wat voor bedrijven onder de sectoren vallen zie [Cao & Sector - FNV](#).

Aantal contracturen

De respondenten met een contract van minder dan 16 uur zijn uit de analyse gehaald in verband met te weinig respondenten (0,53%). Er zijn geen grote verschillen te zien hoe werknemers aankijken tegen de vierdaagse werkweek op basis van contracturen. Wel verwachten de respondenten met een voltijdscontract of met grote deeltijdcontracten een groter effect op hun gezondheid (88-89%) ten opzichte van 84-75% bij een contract van 27 uur of minder.

Kleine deeltijdcontracten van 16 t/m 23 uur zien minder mogelijkheden om hun werk slimmer te organiseren ten opzichte van contracten vanaf 24 uur (58% vs. 63-70%). Kleine deeltijdcontracten van 16 t/m 23 uur zien ook minder waarde in het onderzoeken van de vierdaagse werkweek ten opzichte van contracten vanaf 24 uur (79% vs. 88-90%).

Grotere deeltijdcontracten (vanaf 28 uur) en voltijders verwachten eerder dat het haalbaar is in hun sector of functie (74-78%) ten opzichte van kleinere deeltijdcontracten (minder dan 28 uur) (67-68%).

Conclusie en aanbeveling

De ontwikkelingen internationaal en in Nederland met betrekking tot de vierdaagse werkweek volgen elkaar snel op. In Nederland zijn zowel AFAS als Samhoud dit jaar naar een vierdaagse werkweek gegaan. Ook zijn er meerdere Nederlandse bedrijven die al jaren volgens dit model werken en zijn er diverse werkgevers in verschillende sectoren die op dit moment samen met FNV een vierdaagse werkweek onderzoeken.

Uit de peiling blijkt dat een grote groep Nederlandse werknemers en werkgevers, ongeacht sector, leeftijd, geslacht en contractvorm, achter het idee van een vierdaagse werkweek staan.

De FNV wil werken naar een vierdaagse werkweek voor iedereen. Dit betekent een aanzienlijke arbeidstijdverkortung van 10 tot 20%, met gelijkblijvend loon en zonder toename van de werkbelasting door het te combineren met slimmer werken. Net als bij de vijfdaagse werkweek is de vierdaagse werkweek in verschillende vormen mogelijk, zoals een stopdag op vrijdag, vijf dagen van zes uur, of een reeks vrije dagen voor werknemers in wissel- of ploegendiensten. Zelfs in organisaties die vijf, zes of zeven dagen per week geopend moeten zijn, zijn er verschillende roostermodellen mogelijk. Werknemers in deeltijd krijgen naar rato geld erbij of tijd eraf.

Daarnaast denken we dat dit, met de juiste voorbereiding en ook slimmer kijken naar roosters, het mogelijk is in elke sector. Ook willen we werkgevers en werknemers uitnodigen om dit samen met ons te onderzoeken hoe we het juist in afdelingen kunnen realiseren waar het wellicht minder voor de hand ligt.

Meer informatie over wat wij verstaan onder een vierdaagse werkweek en waarom we hierop inzetten, vind je hier: <https://www.fnv.nl/werk-inkomen/werktijden/4-daagse-werkweek#/>

Voor vragen met betrekking tot deze peiling neem contact op met: 4dww@fnv.nl